

OBSAH

13 – Úvod

Aristotelova koncepcia ústavného zriadenia pre „dobrý život“ (*Jaroslav Martinka*)

25 – Prvá kniha

Ľudské spoločenstvá

1. Určenie podstaty štátneho spoločenstva
2. Štát je dokonalé spoločenstvo. Človek je svojou prirodzenosťou štátotvorná bytosť.
3. Rodina je najmenšia časť štátu
4. Otrokom ako časť domáceho majetku. Jeho definícia.
5. Prirodzený rozdiel medzi otrokom a slobodným občanom
6. Nie všetci otroci sú otrokmi od prirodzenosti
7. Právny vzťah medzi pánom a otrokom
8. Majetok a spôsoby jeho získavania
9. Zárobkové a peňažné umenie
10. Prirodzené zárobkové umenie je vecou otca rodiny.
O úžere a úroku
11. Praktické pokyny pre zárobkové umenie v domácnosti a v štáte
12. Predbežný výklad o postavení manžela a otca v rodine
13. Prirodzené vlastnosti vládnucich a ovládaných

54 – Druhá kniha

Kritika Platónových politických teórií a výklad niektorých ústav

1. Platónova politická teória v diele *Štát*
2. Pomýlená Platónova teória o spoločných ženách a deťoch
3. Spoločné ženy a deti nie sú na prospech štátu
4. Spoločné ženy a deti ničia príbuzenskú lásku
5. Spoločný majetok u Platóna
6. Kritika Platónovho diela *Zákony*
7. Faleova ústava
8. Hippodamova ústava
9. Lacedemonská ústava
10. Krétska ústava
11. Kartáginská ústava
12. Solonova ústava pre Atény a ústavy iných gréckych štátov

98 – Tretia kniha

Výklad pojmov ústavy, štátu a občana. Vlastnosti rozdielnych ústav

1. Pojem občana a štátu
2. Kto je občanom
3. Pokiaľ ostáva štát tým istým
4. Aká je cnosť občana a cnosť človeka
5. Rozdielnosť občanov podľa rozličných ústav
6. Rozdielnosť ústav
7. Tri dobré a tri zlé ústavy
8. Ťažkosť pri rozlišovaní ústav
9. Rozdielne právo občanov v rozdielnych ústavách
10. O zvrchovanej moci v štáte
11. Chyby a nedostatky uvedených ústav. Zákony musia byť normou

12. Ktoré prednosti sú rozhodujúce pri obsadzovaní úradov
13. V najlepšej ústave sa pri obsadzovaní úradov uprednostňuje cnosť
14. Kráľovstvo, jedna z dobrých štátnych foriem
15. O kráľovskej moci
16. Absolútne kráľovstvo. Vláda a zákony
17. Absolútne kráľovstvo a aristokratická vláda
18. Záverečná úvaha o štátnych formách

139 – Štvrtá kniha

Výklad o jednotlivých ústavách

1. Absolútne a relatívne najlepšia ústava
2. Relatívne najlepšia ústava
3. Pôvod rozdielov medzi ústavami
4. Osem stavov, päť druhov demokracie
5. Štyri druhy oligarchie
6. Pokračovanie vo výklade o demokraciách a oligarchiách
7. Tri druhy aristokracie
8. Politeia. Aristokratické a demokratické politeie
9. Zriadenie politeí a ich rozdielnosť
10. Tyranida a jej druhy
11. Relatívne najlepšia štátna forma
12. Ktorá ústava je primeraná pre určitých ľudí
13. Oligarchické a demokratické metódy na zachovanie ústavy
14. Tri základné zriadenia v štáte: rada, úrady a súd-nictvo. Rada
15. Úrady
16. Súd-nictvo

178 – Piata kniha

Príčiny zmien ústav

1. Predbežné poznámky o príčinách zmien ústav
2. Tri príčiny zmien ústav
3. Vonkajšie príčiny zmien ústav
4. Dokončenie úvahy o príčinách zmien ústav
5. Príčiny pádu demokracií
6. Príčiny pádu oligarchií
7. Príčiny pádu aristokracií
8. Ako udržať ústavu
9. Pokračovanie výkladu o tom, ako udržať ústavu
10. Príčiny pádu monarchií
11. Udržanie monarchií, najmä tyranidy
12. Krátke trvanie oligarchií a tyraníd. Kritika Platónovho učenia o premenách ústav

226 – Šiesta kniha

Zásady udržania jednotlivých druhov demokracie a oligarchie

1. Predbežne o druhoch demokracie
2. Zvláštnosti demokracie
3. Zásada rovnosti
4. Druhy demokracie
5. Udržanie demokracií
6. Zriaďovanie oligarchií
7. Rady na udržanie oligarchie
8. O úradoch v štáte

245 – Siedma kniha

Najlepší štát

1. Účelom najlepšieho štátu je blaženosť človeka
2. Účelom štátu nie je nadvláda nad inými štátmi
3. Blaženosť je v činnom živote
4. Počet občanov v najlepšom štáte

5. Kvalita, poloha a veľkosť územia
6. O spojení s morom a o námornej moci
7. Povaha občanov v najlepšom štáte
8. Nevyhnutné spoločenské triedy v štáte
9. Účasť rozličných tried na správe štátu
10. O starobyľých zariadeniach v Egypte, na Kréte a v Itálii
11. O polohe mesta
12. O polohe niektorých verejných budov
13. Základy a požiadavky riadneho štátu
14. O výchove v najlepšom štáte
15. Cnosti potrebné štátu
16. Štátne zákonodarstvo o manželstve
17. O výchove detí

285 - Ôsma kniha

Výchova v najlepšom štáte

1. Výchova má byť verejnou vecou
2. Rozdielnosť názorov o výchovných cieľoch. Aristotelovo stanovisko
3. Učebné predmety a ich význam. Význam hudby
4. O gymnastike
5. Výchovná hodnota hudby
6. Miera hudobného vzdelania
7. Tóniny a rytmy. Ich výchovný význam